

Αλέκος Αναγνωστάκης

Στις δεκαέξι του Οκτώβρη η εφημερίδα Αυγή δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Διχασμός στο NAP και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ με φόντο τις συμμαχίες - «ιδίως με το Σχέδιο Β' του Αλ. Αλαβάνου».

Ο διχασμός, λένε οι ειδικοί, συνδέεται με μια κατάσταση δυσαρμονίας και διχόνοιας που έχει διεισδύσει σε μια συλλογικότητα.

Όπως είναι γνωστό το ξέσπασμα στην Αριστερά ενός ιστορικά πρωτόγνωρου κύματος ελευθερίας έκφρασης και λαϊκής κινητοποίησης συνδέεται με τις πιο γόνιμες στιγμές της.

“Θα ήταν σκόπιμο να συζητήσουμε ανοιχτά τις διαφορές μας» σημείωνε ο Λένιν το '17 καθώς σε συνθήκες εντελώς πιεστικές “Όλοι σχεδόν οι τοπικοί φορείς διαμορφώνονταν σε πλειοψηφίες και μειοψηφίες”. (Τρότσκι, Ιστορία της Οκτωβριανής Επανάστασης). Οι Μπολσεβίκοι εγγυούνταν ρητά “το δικαίωμα της μειοψηφίας στην υπεράσπιση των απόψεών της και της διεξαγωγής ενός ιδεολογικού αγώνα, στο βαθμό όμως που οι διαφορές και οι διαφωνίες δεν οδηγούν σε αποδιοργάνωση.»

Ένα απόσπασμα από το τέταρτο συνέδριο, το Νοέμβριο του 1922, αρκεί για να δείξει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονταν οι απόψεις και στην Κομιντέρν στα πρώτα χρόνια της:

Πρόεδρος: « ...ο επόμενος ομιλητής είναι ο σύντροφος Duret, ο οποίος εκπροσωπεί την τάση στο Κομμουνιστικό Κόμμα της Γαλλίας, που αντιτίθεται στην τακτική του ενωμένου μετώπου. Μας έχει ζητήσει να του δοθεί περισσότερο χρόνος ομιλίας, προκειμένου να εξηγήσει την άποψη αυτή. Το Προεδρείο δεν έχει αντίρρηση. Τυχόν ενστάσεις; Λοιπόν, αποφασίζουμε. Το Προεδρείο χορηγεί στον ομιλητή σαράντα πέντε λεπτά.»

Στη Ρωσία, καθώς όμως εδραιωνόταν στην εξουσία μια ιδιότυπη κρατική γραφειοκρατία, η Οκτωβριανή Επανάσταση οδηγούνταν σε πρώιμη ήττα και τα τριτοδιεθνιστικά κόμματα

μετατοπίζονται από τις «επαναστατικές χίμαιρες», η εργατική δημοκρατία στο εσωτερικό τους πάθαινε το ίδιο. Έκτοτε όποιος είχε διαφορετική άποψη στοχοποιείται. Κατά κανόνα του προσάπτεται και μια προκατασκευασμένη κατηγορία «περί συνδιαλλαγής (πολιτικής ή και προσωπικής ανάλογα) με την αστική πολιτική και τους φορείς της. Και οργανώνονταν η πολιτική, ενίοτε δε και βιολογική του εξόντωση.

Η ιστορία αποκαλύπτει λοιπόν πως η δημοκρατία, το βάθος και η έκταση της, είναι ευθεία συνάρτηση της ποιότητας των στόχων ενός ατόμου, μιας συλλογικότητας.

Το άρθρο της Αυγής, ακριβώς γιατί ο ΣΥΡΙΖΑ, ο πολιτικός φορέας τον οποίο υπηρετεί δεν είχε σχέση με τον επαναστατικό σκοπό της Αριστεράς και επιπλέον μικραίνει διαρκώς τους στόχους του μετατοπιζόμενος από τα πάνω, πραξικοπηματικά και ραγδαία, όχι μόνο από τις αριστερές συνεδριακές επαγγελίες του (κυβέρνηση της Αριστεράς, καμιά θυσία για το ευρώ κ.α.) αλλά και από τον όποιο ριζοσπαστισμό του, είναι βγαλμένο από αυτή την αποκρουστική κληρονομιά. Και γι αυτό πρέπει έμπρακτα να τοποθετηθεί εκεί που ανήκει: Στα άχρηστα και κοινωνικά επιβλαβή.

Λόγοι που απαιτούν τη σε βάθος επανεξέταση και ανάπτυξη της πολιτικής μας.

Σε αυτή ακριβώς τη νέα φάση που είναι μπροστά μας, στην οποία διασταυρώνονται οι μεγάλες επιδιώξεις και αναγκαιότητες της ιστορίας με τα πιο αμείλικτα καθημερινά ερωτήματα της στοιχειώδους επιβίωσης ενός κόσμου που παλεύει ενάντια στην οικονομική φρίκη, το κύριο είναι η γνώση και κατανόηση των βαθύτερων λόγων που απαιτούν από την Αριστερά και δη την επαναστατική, τη σε βάθος, με τόλμη, ουσιαστική συλλογικότητα και δημοκρατισμό επανεξέταση της πολιτικής της.

Ο πρώτος λόγος είναι η γνώση, η ερμηνεία της ιδιαίτερης και συνεχούς σκλήρυνσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της νέας εποχής. Σκλήρυνση που εμφανίζεται ιστορικά σε όλες τις ανάλογης βαρύτητας κρίσεις. Το 1933 οι εθνικοσοσιαλιστές του Ένγκελμπερτ Ντόλφους επιβάλλουν μονοκομματικό καθεστώς στην Αυστρία. Το 1932 το δικτατορικό καθεστώς του ναύαρχου Χόρτυ στην Ουγγαρία ενισχύεται μετά την ανάληψη της πρωθυπουργίας από τον Gyula Gömbös, θαυμαστή του Μουσολίνι. Παρατηρείται αυταρχικοποίηση των νεοσύστατων δικτατορικών καθεστώτων των βασιλέων Αλέξανδρου στη Γιουγκοσλαβία και Καρόλου Β΄ στη Ρουμανία, καθώς και του υπό τον στρατηγό Πιλσούντσκι στην Πολωνία. Την ίδια πολιτική εξυπηρετούσε και συμπύκνωνε ο νόμος του 1929 του Βενιζέλου «περί μέτρων ασφαλείας του κοινωνικού καθεστώτος και προστασίας των ελευθεριών των πολιτών», το διαβόητο Ιδιώνυμο με το οποίο, μέχρι τη δικτατορία του Μεταξά, θα καταδικαστούν για τη

δράση τους περί τους 3.000 κομμουνιστές.

Ωστόσο η εποχή μας έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Το ποσοστό κέρδους, αυτός ο ρυθμιστής της οικονομικής δράσης των καπιταλιστών, στην ελληνική οικονομία το 1958 ήταν 32, 5%. Το 2009 ήταν γύρω στο 10 %, 65 % κάτω! Μέχρι που μπορεί να φτάσει; Τυχόν μείωση του χρόνου εργασίας, αυξήσεων στους μισθούς ή ενίσχυσης των δημόσιων αγαθών θα οδηγούσαν στην περαιτέρω μείωση του. Με το ποσοστά κέρδους γύρω στο 14%, από τη δεκαετία του 90 και μετά, τα κεφάλαια, ανικανοποίητα, δραπετεύουν προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα για την αναζήτηση του μέγιστου ποσοστού κέρδους. Με το ποσοστό να μειώνεται κάτω και από το 10% το κεφάλαιο θα αντιδράσει, αντιδρά ήδη, με πρωτόγνωρο και εξαιρετικά βίαιο τρόπο. Δεν έχει άλλη επιλογή. Ήδη η αστική δημοκρατία μεταλλάσσεται και αποκαλύπτεται όπως πραγματικά είναι: Προληπτικές επιστρατεύσεις, παράνομες και καταχρηστικές όλες οι απεργίες, διακυβέρνηση με Πράξεις Νομοθετικού περιεχομένου, ηλεκτρονικές παρακολουθήσεις με σκοπό και συνέπεια τον ακραίο κατακερματισμό της εργατικής τάξης, την ανεργία και την αποδυνάμωση των συνδικάτων. Την απουσία δηλαδή της 'υλικής βάσης' που θα επιτρέψει τη μαζική λαϊκή αντεπίθεση στην κανιβαλική προωθούμενη πολιτική.

Κάτω από αυτό το κοινωνικό και πολιτικό πρίσμα τα εργατικά αιτήματα αποκτούν νέα σημασία, βαθύτερο αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο, απαιτούν ανάλογα αναπτυγμένα και ανασυγκροτημένα την εργατική πολιτική και τα εργατικά μέσα επιβολής της (κόμμα, μέτωπο, κίνημα) .

Το αίτημα π.χ. της γενίκευσης του επιδόματος ανεργίας για όλους τους ανέργους και όσο είναι άνεργοι ανέρχεται ετησίως, $(1.300.000 * 12 * 400)$, δίχως αύξηση, στο ποσό των 6,2 δις. Ποσοστό δηλαδή περίπου 10,4% επί του προϋπολογισμού. Ποσοστό που δεν δόθηκε ποτέ μεταπολεμικά σε κανένα δημόσιο αγαθό. Επομένως για να επιβληθεί και να υλοποιηθεί απαιτούνται σκληροί εργατικοί αγώνες, το κίνημα να φτάσει ως τη συμφιλίωση στρατού Λαού.

Ο δεύτερος λόγος είναι η κατανόηση των κοσμογονικών αλλαγών που συντελούνται στις συνειδήσεις των ανθρώπων, στα πολιτικά κόμματα, στην κοινωνία. Ο πολιτικός χρόνος και μάλιστα κατά τη διάρκεια τέτοιας ιστορικής σημασίας κρίσης δεν είναι ένα ομοιογενές συνεχές εντός του οποίου δρούμε όπως πάντα και όπως συνήθως. Πυκνώνει και αραιώνει σε περιεχόμενο και δυναμική. Σε αυτές τις χρονικές στιγμές του κινδύνου και των ευκαιριών το υποκείμενο (ατομικό ή κοινωνικό) οφείλει να δρα και να αντιδρά ανάλογα.

Η αστική πολιτική που προωθείται με αφορμή την κρίση οξύνει τις κοινωνικές αντιθέσεις, συντηρεί τους όρους πολιτικής και κοινωνικής αστάθειας. Ιδιαίτερα μάλιστα καθώς θέτει ως διαρκές κεντρικό πολιτικό ζήτημα ταυτόχρονα με τον έλεγχο των μισθών σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, την καταστολή του εργατικού κινήματος, τη διατήρηση και εμπέδωση της αδυναμίας αντίδρασης του κόσμου της εργασίας, ως προϋπόθεση για την αστική έξοδο από την κρίση, τη σταθεροποίηση και ανάπτυξη του καπιταλισμού. Έτσι όμως Οι επιδράσεις αυτής της ακατάπαυστα, φανερά ή υπόγεια, εξελισσόμενης ταξικής πάλης αποκαλύπτονται στη «συμπυκνωμένη οικονομία», δηλαδή στην πολιτική.

Εκατομμύρια ψηφοφόροι, πάνω από δύο εκατομμύρια από το ΠΑΣΟΚ και πάνω από ένα εκατομμύριο από τη ΝΔ, ένα ολόκληρο κράτος, μετατοπίζονται σε αυτή την «αναπάντεχη» κατάσταση. Πολιτικά κόμματα δημιουργούνται. (το 2012 πήραν μέρος στις εκλογές 32 κόμματα έναντι 23 των 2009). Άλλα δύνουν με πρόσφατο παράδειγμα το ΛΑΟΣ, τη ΔΗΜΑΡ και το ΠΑΣΟΚ.

Από το 2009 έως σήμερα, συγκροτούνται πέντε κυβερνήσεις, τρεις κοινοβουλευτικές, μία υπηρεσιακή και μια ειδικού τύπου υπό το διεθνή τραπεζίτη Παπαδήμα, ενώ η σημερινή δικομματική κυβέρνηση, μειοψηφία στο Λαό, φυτοζωεί. Φαινόμενο που εμφανίστηκε και στην κρίση του 29 - 44. Από το 1932 που έγιναν ορατές οι επιπτώσεις της στην Ελλάδα, ως το 1936 που εγκαθιδρύθηκε η δικτατορία του Μεταξά, συγκροτήθηκαν οκτώ ελληνικές κυβερνήσεις και έγιναν τέσσερις φορές εκλογές, και στη Γερμανία από το 1930 μέχρι το 1932 ο εκλεγμένος πρόεδρος στρατάρχης Χίντεμπουργκ, διόρισε τρεις αντιμαρξιστικές κυβερνήσεις, του Μπρύνιγκ, του φον Πάπεν και του στρατηγού Σλάιχερ.

Αυτή η νέα κατάσταση της Ιστορίας επικαθορίζεται από την ανάγκη όλων για γρήγορη έξοδο από την κρίση, ιδιαίτερα την κατεπείγουσα αντιμετώπιση των διαρκώς οξυνόμενων και αβάστακτων λαϊκών προβλημάτων. Ο πολιτικός χρόνος συμπυκνώνεται. Η Αριστερά τίθεται ενώπιον του τριπλού προβλήματος της, της τακτικής της πρότασης, της στρατηγικής της και του τρόπου σύνδεσης τους. Του τρόπου τελικά πολιτικής υποδοχής και μετασχηματισμού των εκατομμυρίων ανθρώπων που αποστοιχίζονται από τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ και που δεν ήταν γραφτό, δεν τόχει η μοίρα μας, να προσανατολιστούν από χέρι στη Χρυσή Αυγή - το 2009 είχε μόλις 0,29% και 19624 ψήφους - ή το νεοεμφανιζόμενο Ποτάμι, όσο και αν αυτά τα πριμοδοτεί το σύστημα, όσο κι αν βαραίνει ακόμη και ιδιαίτερα η ήττα του εργατικού κινήματος στη Δύση, η κατάρρευση του κομμουνιστικού κινήματος και η φιλελεύθερη μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας τον περασμένο αιώνα.

Αυτή η πολιτική λείπει (και όχι απλά μια πλευρά της) από την αντικαπιταλιστική Αριστερά. Γι

αυτό και μένει στάσιμη παρά τις κάποιες καταλήψεις θέσεων στα συνδικάτα, στους Δήμους και στις Περιφέρειες.

Με αυτό επομένως το άλυτο ακόμη πρόβλημα οφείλουμε να αναμετρηθούμε σε αυτό τον τόπο, στο σημερινό χρόνο, με αυτό το Λαό.

Ο τρίτος Λόγος είναι η συνειδητοποίηση των ευκαιριών που χάθηκαν την τετραετία 2010 – 2014 για την αντικαπιταλιστική και την κομμουνιστικής αναφοράς Αριστερά. Πολύ περισσότερο μάλιστα που στη πρώτη φάση της ταξικής πάλης, στο χρονικό διάστημα 2010 – 2012, 1,4 εκατομμύρια πολίτες, το 40% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ο Λαός δηλαδή, βγήκε στους δρόμους σε σκληρούς και παρατεταμένους αγώνες. Το πολύμορφο και πρωτόγνωρο κίνημα των πλατειών σε συνδυασμό με τις αντιδράσεις των συνδικάτων δεν ήταν μικρό πράγμα. Έμεινε όμως ακέφαλο γιατί η δικιά μας Αριστερά βρέθηκε απροετοίμαστη. Για να φτάσουμε στη σημερινή πραγματικότητα της προσωρινής οπισθοχώρησης.

Ορισμένοι αντιπαραθέτουν τον εξωκοινοβουλευτικό αγώνα στην κοινοβουλευτική επιρροή. Αυτή η αντιμετώπιση του πολιτικού προβλήματος της Αριστεράς είναι «άλλα λόγια να αγαπιόμαστε».

Η Αριστερά, όχι η οικόσιτη αλλά η δικιά μας, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη πάνω από όλα με την οργάνωση του λαού και την ανάπτυξη του εργατικού κινήματος, δηλαδή του κινήματος συνδικάτων, εργατικών ενώσεων ή ομίλων, του κινήματος των πολιτικών μετώπων καθώς και των εργατικών κομμάτων. Η ανάπτυξη αυτή δεν μπορεί παρά να αντανακλάται και να εκφράζεται και στο κοινοβούλιο. Από το 1903 π.χ. που εμφανίστηκε ως αυτοτελές το μπολσεβίκικο ρεύμα ως το 1917, εκτός της περιόδου της παρανομίας, εκπροσωπούσαν και δρούσε διαρκώς στη Δούμα σταθερά προσανατολισμένο στην εξυπηρέτηση «του πεζοδρομίου». Το σωστό επομένως είναι να γνωρίζει κανείς τις προτεραιότητες του. Να είναι σταθερά προσανατολισμένος εκεί που συμπυκνώνεται η πολιτική, στον εξωκοινοβουλευτικό εργατικό αγώνα έχοντας επίγνωση τόσο της αναγκαιότητας όσο και των ορίων του κοινοβουλευτικού αγώνα.

Υπό αυτό το πρίσμα, της ραγδαίας φτώχειας, της νέας σημασίας των εργατικών αιτημάτων, της ανάγκης επιβολής και απόσπασης φιλολαϊκών στόχων, της σταθερής επιδίωξης για συνολική τελικά λύση, αλλά και της υποχώρησης της επαναστατικής Αριστεράς και του εργατικού κινήματος σε συνθήκες ραγδαίων και ογκωδέστατων κοινωνικών μετατοπίσεων, δεν μπορεί παρά να συμπεράνει κανείς την αναγκαιότητα να ξαναδεί το πρόγραμμα, τις

ιεραρχήσεις και τους στόχους του. Σε αυτή τη κατάσταση να αναμετρηθούμε με το ζήτημα του περιεχομένου της στρατηγικής και της τακτικής αλλά και της σύνδεσης τους· τη προγραμματική επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής προοπτικής, σε συνδυασμό με την άμεση πολιτική παρέμβαση για την αξιοποίηση των σημερινών υπαρκτών δυνατοτήτων. Με το σχεδιασμό της συνεχούς - και όχι μια και καλή - μετατόπισης προς τα Αριστερά των σύγχρονων κολασμένων. Για τη συγκέντρωση δυνάμεων από το χώρο της εργασίας και του πνεύματος στη βάση ανάλογου επαναστατικού προγράμματος. Με σταθερή αυτοτελή δράση που θα εμπνέει, ευέλικτη μετωπική πολιτική που θα ενώνει και θα μετασχηματίζει, αναγέννηση του εργατικού κινήματος για νίκες φάρους αισιοδοξίας και αυτοπεποίθησης. Μακριά από το δίπολο του μικρομεταρρυθμισμού, ή της αναρχικής ουτοπίας, η έκβαση της προσπάθειας μας θα κριθεί, σε μια τέτοιας ποιότητας συνολική και συλλογική προσπάθεια και όχι στην ελαφρολαϊκή επιτυχία ενός εκλογικού σουξέ ή στην ανάλαφρη γοητεία αδιέξοδων διασπάσεων.

Σε αυτή την αναγκαιότητα επιχειρεί να συμβάλει η πολιτική της Εργατικής Λαϊκής Αντεπίθεσης (Ε.Λ.Α.) που προτείνει το κείμενο των έντεκα.

narnet.gr